

5ο Μάθημα

Ο ΜΩΨΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΕΚΑ ΕΝΤΟΛΕΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το σημερινό μάθημα αποτελεί ένα από τα κεντρικότερα γεγονότα της Π. Διαθήκης. Πρόκειται για την παράδοση των δέκα εντολών στον Μωυσή από τον Θεό. Μια άμεση σχέση του ανθρώπου με τον ουράνιο Θεό περιγράφει η σημερινή ιστορία. Πρέπει να συνειδητοποιήσουν τα παιδιά, πως κεντρικό μήνυμα της Βίβλου είναι η δυνατότητα επικοινωνίας με τον ζωντανό Θεό. Ο Θεός αναζητεί τον άνθρωπο, τον καθοδηγεί, τον νοιάζεται. Και σήμερα του δίνει τις εντολές Του.

Βεβαίως, το σημερινό μάθημα εμπλουτίζεται και από την ωραία ιστορία του Μωυσή στην Αίγυπτο, αλλά και το πώς ο Θεός τον προετοίμασε για να σώσει τον λαό Του.

Συνεχίζουμε την ξενάγηση στον ναό. Η εξοικείωση των παιδιών με αυτόν είναι πολύ σημαντική. Πρέπει να τον θεωρούν σπίτι τους. Και αυτό δεν γίνεται από τη μια στιγμή στην άλλη.

Μεγάλη γιορτή τον Νοέμβριο είναι η εορτή των Ταξιαρχών αγγέλων. Οι άγγελοι αποτελούν πρόσωπα προστασίας και καθοδήγησης για κάθε άνθρωπο ξεχωριστά. Τα παιδιά μπορούν να κατανοήσουν εύκολα μια τέτοια παρουσία, που μπορούν να την εμπιστεύονται και που τα κάνει να μην αισθάνονται ποτέ μόνα. Πολύ όμορφη ευκαιρία για συζήτηση και δραστηριότητες!

ΣΚΟΠΟΣ

- Να συνειδητοποιήσουν τα παιδιά πως οι δέκα εντολές είναι το θέλημα του Θεού.
- Να πιστέψουν πως η υπακοή στο θέλημα του Θεού δίνει στον άνθρωπο χαρά και ασφάλεια.
- Να διακρίνουν, πίσω από τις δέκα εντολές, την αγάπη του Θεού για τον άνθρωπο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Θεολογικό πλαίσιο

Η παράδοση των δέκα εντολών στον Μωυσή αποτελεί την πρώτη διαθήκη, την πρώτη συμφωνία ανάμεσα στον Θεό και τους ανθρώπους.

Σκοπός των δέκα εντολών δεν είναι η ικανοποίηση του Θεού και η επιβεβαίωση της δύναμής Του, αλλά η ευτυχία των ανθρώπων. Οι δέκα εντολές δίνουν στον άνθρωπο την ευκαιρία να ζήσει μια ζωή ευτυχισμένη. Ο Θεός θέλει την ευτυχία του ανθρώπου.

Οποσδήποτε αυτό που ζητάει ο Θεός από τον άνθρωπο στην Π. Διαθήκη είναι η υπακοή. Θα έρθει όμως η Καινή Διαθήκη, με τον Χριστό να αποκαλύπτει πως ο Θεός δεν θέλει με τον άνθρωπο σχέση υποταγής, αλλά αγάπης. Άλλωστε, ο ίδιος ο Χριστός το είπε, όταν τον ρώτησε εκείνος ο νέος: «Κύριε, ποια είναι η μεγαλύτερη εντολή;» Και Εκείνος απάντησε: «Να αγαπήσεις τον Θεό με όλη σου την καρδιά και όλο σου το μυαλό. Και τον διπλανό σου σαν τον εαυτό σου. Από αυτές τις δύο εντολές κρέμεται όλος ο νόμος και οι προφήτες». (Μτθ. 22, 36-40).

Παράλληλα, η ιστορία της διάσωσης του Μωυσή προ-

σφέρει μια καλή αφορμή για συζήτηση, για το πώς προ-
ετοιμάζει ο Θεός εκείνους, που θα αναλάβουν να εκπλη-
ρώσουν το θέλημά Του.

Το μήνυμα
(Πάντα μια μικρή και
απλή πρόταση)

- Ο Θεός μας δίνει εντολές για να υπακούμε.
- Όποιος αγαπά τον Θεό, αγαπά και το θέλημά Του.
- Οι εντολές είναι δρόμος, που οδηγεί στην αγκαλιά του Θεού.

Υλικά

Η επιλογή μεταξύ των παρακάτω δραστηριοτήτων, θα καθορίσει τα υλικά που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά. Η εορτή των παρμεγίστων Ταξιαρχών ίσως να δίνει την ευκαιρία για μια κατασκευή σχετική με αγγέλους. Θα τη δανειστείς από πολλές ιστοσελίδες με Χριστουγεννιάτικες κατασκευές. Να σου θυμίσω, επίσης, πως καλό είναι, σε κάθε μάθημα, να έχεις αποφασίσει για τις δραστηριότητες του επομένου μαθήματος, προκειμένου να ζητήσεις από τα παιδιά, μέσω του σημειώματος προς τους γονείς, να έχουν μαζί τους τα, κατά τη γνώμη σου, απαραίτητα.

Λέξεις-κλειδιά

Πρόκειται για λέξεις, οι οποίες συμπυκνώνουν νοήματα και μηνύματα. Επιδιώκουμε να εντυπωθούν στον νου και την καρδιά των παιδιών, ως δεσμοί μνήμης με τις επιμέρους αλήθειες του εκάστοτε κεφαλαίου. Φροντίζουμε να τις ανασύρουμε τακτικά κατά τη διάρκεια του μαθήματος, επιλέγοντας μια ή δυο, οι οποίες θα κλείνουν την κάθε συνάντησή μας με τα παιδιά:

Εντολές, υπακοή, αγάπη, Νείλος, Φαραώ, Μωϋσής, μάννα, Σινά.

**Εφαρμογή
στην
καθημερινότητα**

Προτείνουμε στα παιδιά να εντάξουν κάτι από το μάθημα στην καθημερινότητά τους.

- Κάθε στιγμή και κάθε ώρα μπορούμε να εφαρμόζουμε το θέλημα του Θεού.
- Πολλές φορές φαίνεται ευκολότερο να ακολουθήσουμε δρόμο αντίθετο από εκείνον του Θεού. Κι όμως, όποιος μείνει σταθερός στο θέλημα του Θεού, στο τέλος θα δικαιωθεί.
- Αν όλος ο κόσμος ακολουθούσε τις εντολές του Θεού, η ζωή πάνω στη γη θα ήταν καλύτερη.

ΠΡΟΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αφόρμηση

Πρόκειται για μια απλή, αλλά εύστοχη αφορμή, η οποία θα ελκύσει την προσοχή των παιδιών. Μπορεί να είναι ένα αντικείμενο, μια ιστορία, μια ερώτηση, ένα επίκαιρο γεγονός:

Α. Δυο φελιζόλ, κομμένα στο σχήμα των πλακών του Νόμου θα ενεργοποιούσαν την περιέργεια των παιδιών. Ακόμη καλύτερα, εάν επάνω τους είχαν γραφτεί περιληπτικά οι δέκα εντολές.

Β. Ένα απλό καλάθι γίνεται μια καλή αφορμή, για να θυμηθούμε τη διάσωση του Μωυσή στον Νείλο.

Δραστηριότητα

Μέσα από το βιβλίο τους, επιλέγουμε μια δραστηριότητα, αφού περιγράψουμε το νόημα της:

Χρωματίζουμε το minibook ή έχουμε εκ των προτέρων ανακατέψει τις

σκηνές της ιστορίας μας και βάζουμε τα παιδιά να τα βάλουν στη σωστή σειρά. Σήμερα το βιβλίο μας δίνει επίσης την αφορμή για μια ακόμη επίσκεψη στον ναό και συγκεκριμένα, μπροστά στο εικονοστάσι. Καθώς βρίσκεται κοντά και η εορτή των Αγίων Αγγέλων, ας ζητήσουμε από τα παιδιά να αναζητήσουν εικόνες με αγγέλους.

Εναλλακτικές δραστηριότητες

- A. Καθώς οι άγγελοι πετούν, το «πειτάει-πειτάει», όπως το περιγράφει το βιβλίο των παιδιών, αποτελεί μια εύστοχη δραστηριότητα για χαλάρωση.
- B. Κατάλληλο μικρό βίντεο κινουμένων σχεδίων, αν υπάρχει ο ανάλογος εξοπλισμός, χωρίς βεβαίως να γίνεται κατάχρηση.
- Γ. Κατασκευή ενός μικρού αγγέλου.

Ανάγνωση

Η ανάγνωση γίνεται τη στιγμή, κατά την οποία οι δραστηριότητες έχουν αυξήσει το ενδιαφέρον των παιδιών. Γίνεται με καθαρή φωνή, παραστατικά, και αν θέλεις με συνοδεία μιας ήρεμης μουσικής. Αν θέλεις, μπορείς να έχεις μοιράσει κομμένες φιγούρες, που, κατά την ανάγνωση, μόλις ένα παιδάκι ακούσει το όνομα της φιγούρας που κρατάει, σηκώνεται και την κολλάει σε ένα μεγάλο χαρτόνι, που έχεις ετοιμάσει.

Ειδικά σήμερα, οι δέκα εντολές πρέπει να διαβαστούν με καθαρή φωνή, αργά και με την ανάλογη σοβαρότητα. Αν θέλεις, μπορείς να δώσεις αριθμούς στα παιδιά, ώστε να θυμούνται την αντίστοιχη εντολή. Κάθε φορά που την ακούν, σηκώνονται.

Διαθεματική προσέγγιση

Το βιβλίο προσφέρει διαθεματικές απασχολήσεις.

Μπορεί επίσης να αναφερθείς στο μοναστήρι του Σινά, δείχνοντας αντίστοιχο υλικό.

Αξιολόγηση

Με τις λέξεις κλειδιά, καλείς τα παιδιά να αναφέρουν ποιο μέρος του μαθήματος τους φέρνει στο μυαλό.

Π.χ.: Νείλος-Αίγυπτος, Μωυσής- αυτός που σώθηκε από το νερό, δέκα εντολές-Σινά. Ακόμη, μπορεί να γίνει μια γρήγορη επανάληψη στις δέκα εντολές, με την αντιστοιχία των αριθμών. Π.χ. Σάββατο-4, είδωλο-2 κ.λπ.

Παιχνίδι ρόλων

Καλούμε τα παιδιά να εκπροσωπήσουν κάποιον ή κάτι από την ιστορία και να το εκφράσουν με δικά τους λόγια:

Θέλω να ξέρετε παιδιά, πως ο Μωυσής, πριν ανεβεί στο όρος Σινά, προετοιμάστηκε για πολλές μέρες. Ήξερε πόσο σημαντικό είναι το να συναντήσεις τον ίδιο τον Θεό. Όταν κατέβηκε με τις δέκα εντολές στα χέρια, βρήκε τους συμπατριώτες του να προσκυνούν ένα είδωλο, ένα χρυσό βόδι. Τι θα αισθανόσασταν στη θέση του;

Ολοκλήρωση του μαθήματος

Έχετε προετοιμάσει κάτι, -ένα γλυκό, μια ζωγραφιά, ένα φτηνό αντικείμενο- στο σχήμα ενός γράμματος, από το οποίον ξεκινά μια καθοριστική για σας λέξη-κλειδί. Με δυο λόγια αναφερόμαστε στη βασική έννοια. Μπορείτε να ενθαρρύνετε τα παιδιά να έχουν ένα μικρό σεντούκι, με τη συλλογή όλων των φετινών αναμνηστικών.

Σήμερα, το γράμμα **Υ (ύψιλον)**, το πρώτο γράμμα της λέξης ΥΠΑΚΟΗ. Μπορείτε ακόμη να μοιράσετε και αντικείμενα που χρησιμοποιήσατε, π.χ. μικρά χαρτάκια, το καθένα με μια εντολή (με την προϋπόθεση, πως τα παιδιά μπορούν να διαβάσουν).

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΤΟΝΕΙΣ

Είναι σημαντικό για την επικοινωνία με τους γονείς των παιδιών, να έχουν ένα ενημερωτικό σημείωμα για όσα έγιναν κάθε φορά στο κατηχητικό. Με τον τρόπο αυτό, γίνονται κι εκείνοι έμμεσοι ακροατές κάποιων σημαντικών πτυχών της πίστης μας, ενώ παράλληλα διευκολύνεται η επικοινωνία με τα παιδιά τους, με βάση το μάθημα. Αναμφίβολη είναι επίσης και η ωφέλεια στο επίπεδο της επικοινωνίας της ενορίας με τις μεγαλύτερες ηλικίες. Στο φυλλάδιο αυτό ζητάς από τους γονείς κάποια υλικά, που τυχόν θα χρειαστούν για την επόμενη φορά. Ιδού ένα προτεινόμενο ενημερωτικό κείμενο:

Σήμερα μιλήσαμε για τις δέκα εντολές και τον μεγάλο προφήτη, τον Μωυσή, που τις παρέδωσε στους συμπατριώτες του. Με τα παιδιά συζητήσαμε για την υπακοή που πρέπει να δείχνουμε στις εντολές του Θεού, συμπληρώσαμε όμως, πως πίσω από τις εντολές και την υπακοή βρίσκεται πάντα η αγάπη. Χωρίς αυτήν, όλα είναι μάταια.

Ο Θεός ζητεί τη υπακοή μας, περισσότερο όμως ζητεί να Τον εμπιστευόμαστε και να Τον αγαπάμε. Μόνον τότε θα καταλάβουμε, πως οι εντολές του είναι για μας δρόμος που οδηγεί στη χαρά και τη σωτηρία μας.